

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle

VD/4306/03.00.00/2017

HP/KR/KH/JB

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi eräiden ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtämisestä maakunnalta kunnalle (STM040:00/2017). Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 16.6.2017. Vantaan kaupunki esittää lausuntonaan seuraavaa:

"Lakiluonnoksen mukaan järjestämisvastuun siirtoa koskeva sopimus koskisi terveydensuojelulaissa, tupakkalaissa, elintarvikelaissa ja maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain 58 c §:ssä maakunnalle säädettyjä tehtäviä. Sopimuksen tulisi kattaa edellä mainitut tehtävät kokonaisuutena. Lisäksi sopimus voisi koskea eläinlääkintähuoltolaissa säädettyä eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuuta sekä eläinsuojelulaissa tarkoitettuja, irrallaan tavattujen pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten talteenottoon ja tilapäisen hoidon järjestämiseen liittyviä tehtäviä. Järjestämisvastuun siirron edellytyksenä olisi, että järjestämisvastuun vastaanottavalla kunnalla tai kunnilla sekä siirron jälkeen myös maakunnalla on käytettävissään vähintään 30 henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit elintarvikelain, terveydensuojelulain ja tupakkalain mukaisten viranomaistehtävien suorittamiseen.

Pääkaupunkiseudun kunnat muodostavat sekä väestön että maantieteellisen sijainnin osalta yhtenäisen valvonta-alueen. Väestökasvun takia alueella on kasvava määrä ympäristöterveydenhuollon valvontakohteita kuten ravintoloita, kouluja, päiväkoteja ja elintarvikealan maahantuonti- ja vientiyrityksiä. Suuri osa ympäristöterveydenhuollon asiakkaista on yrityksiä, joilla on toimintaa useassa pääkaupunkiseudun kunnassa. Yhteinen ympäristöterveydenhuolto mahdollistaisi palveluiden järjestämisen kuntarajoista riippumatta, yhteisten sähköisten lupa- ja ilmoituspalveluiden kehittämisen, yhdenmukaiset maksutaksat, nykyistä paremman erikoistumisen erikoisosaamista vaativiin tehtäviin ja pääkaupunkiseudulle tyypillisten asiakasryhmien kuten vientiyritysten ja maahanmuuttotäustaisten yrittäjien tarpeiden huomioimisen mm. neuvontamateriaalien avulla. Lisäksi ympäristöterveydenhuollolla on toimivaa yhteistyötä kaupungin sisällä, muun muassa ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kanssa.

Lakiluonnos mahdollistaa ympäristöterveydenhuollon järjestämisen pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyönä. Tätä on pidettävä hyvänä järjestämistapana, mikäli lakiluonnoksen resurssivaatimus (30 htv) ei muutu pääkaupunkiseudun kaupunkien aiemmin ehdottamaan 20 htv:hen, jolloin Vantaa pystyisi jatkossakin järjestämään oman alueensa ympäristöterveydenhuollon palvelut itse. Resurssiin pitää laskea mukaan kaikkien niiden tehtävien resurssit, jotka voisivat siirtyä kunnan tai kuntien järjestettäväksi. Vantaan ympäristöterveydenhuollossa on terveydensuojelun, elintarvike- ja tupakkavalvonnan sekä eläinlääkintähuollon (eläinsuojelu, eläintautivalvonta, eläinlääkäripalvelut) henkilöstöä 21 htv. Luku ei sisällä talous- ja hallintopalvelujen tai muiden tukipalveluiden resurssia. Vantaan kaupunki ei pidä esitettyä 30 htv:n resurssia perusteltuna, koska kaikki maakunnatkaan eivät tule täyttämään ehdotettua kriteeriä.

Eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta tulee säilyttää muun ympäristöterveydenhuollon ja erityisesti eläinlääkäripalvelujen kanssa samassa organisaatiossa, koska toimintoilla on huomattavaa synergiaa keskenään. Nykyinen organisoitumismalli mahdollistaa nopean ja kustannustehokkaan tavan toimia akuuteissa eläintautipurkauksissa. Ilmastomuutoksen myötä eläintaudit lisääntyvät myös Suomessa ja ne ovat uhka muun muassa suomalaisten elintarviketuotannolle sekä eläinperäisten elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden viennille. Löytöeläinten hoidon järjestäminen on lisäksi järkevää pitää saman organisaatiossa edellä mainittujen toimintojen, erityisesti eläinsuojeluvalvonnan kanssa. Ympäristöterveydenhuollon resursseihin täytyy jatkossa laskea mukaan myös talous- ja hallintopalveluiden resurssit.

Lakiluonnoksen mukaan maakunta vastaa tehtävien rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty kunnalle tai kunnille. Mikäli kunta tai kunnat voivat jatkossa järjestää ympäristöterveydenhuollon palvelut, tulee rahoitus tulla suoraan valtiolta, ei kiertäen maakunnan kautta.

Vantaan kaupunki esittää, että:

- jatkovalmistelussa ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuun siirron edellytyksen kriteeriksi määritellään 30 henkilötyövuoden sijasta 20 henkilötyövuotta,

- toissijaisesti lailla tulee mahdollistaa koko ympäristöterveydenhuollon järjestäminen pääkaupunkiseudun yhteistyönä,
- eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta tulee säilyttää muun ympäristöterveydenhuollon ja erityisesti eläinlääkäripalvelujen kanssa samassa organisaatiossa,
- löytöeläinten hoidon järjestäminen tulee säilyttää muun ympäristöterveydenhuollon, erityisesti eläinsuojeluvalvonnan kanssa ja
- mikäli kunta tai kunnat voivat jatkossa järjestää ympäristöterveydenhuollon palvelut, tulee rahoitus sopia suoraan valtion kanssa.”

Kaupunginhallitus 12.6.2017 § 21

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa yllä oleva lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Sosiaali- ja terveysministeriö, kirjaamo@stm.fi

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 7248590, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi